

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут

Кафедра «Морське право»

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни «Правознавство»

Освітній рівень	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	<i>03</i>	<i>Гуманітарні науки</i>
Спеціальність	<i>035</i>	<i>Філологія</i>
Освітня програма	<i>«Технічний переклад у сфері морського бізнесу»</i>	
Цикл дисципліни	<i>Природничо-наукова</i>	
Курс та семестр	<i>1 курс, 2 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	<i>Презентація, реферат, есе, peergrade</i>	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладач: *Кулієв Арсен Юрійович, кандидат юридичних наук, доцент, arsenkuliiev@gmail.com*

Метою дисципліни «Правознавство» є підвищення рівня правових знань студентів, їх правосвідомості та правової культури, а також формування у майбутніх фахівців належного рівня правових знань, системи професійно-юридичних навичок та умінь щодо практичного застосування положень тих чи інших галузей права в повсякденному житті.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН03. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН04. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

Очікувані результати навчання дисципліни:

Здобувач вищої освіти знає:

- понятійний матеріал, що є основним інструментарієм дисципліни;
- методологію теорії держави і права;
- основний зміст понятійних (формальних) визначень;
- нормативно-правову базу даної дисципліни;
- правові засади регулювання окремих видів суспільних відносин.

Здобувач вищої освіти вміє:

- використовувати засвоєний матеріал в повсякденному житті та в професійній діяльності;
- аналізувати норми Конституції, законів та інших нормативно-правових актів;

- розуміти значення права в житті суспільства, свідомо виконувати його вимоги.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ.	Завдання для самостійної роботи
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА Тема № 1. Основи теорії держави	1		1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Держава як історичне явище. Загальні риси додержавного суспільства. – Теорії походження держави і права. – Поняття й ознаки держави. – Суверенітет держави, народу і нації. – Поняття функцій держави. Класифікація функцій держави. – Поняття і елементи форми держави. Форма державного правління: поняття і види. Загальна характеристика монархій і республік. Форма державного устрою: поняття і види. Унітарна держава. Федерація, конфедерація, імперія. Політичний режим: поняття і види. Демократичні і антидемократичні режими. Механізм і апарат держави. Поняття та елементи механізму держави. Апарат держави: поняття та структура. 3. Підготовка до практичних занять, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки.
Тема № 2. Право в системі засобів соціального регулювання	1	0,5	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Сучасні концепції розуміння права. – Поняття права, його ознаки, система, структура, принципи та функції. – Соціальна цінність права. Соціальні норми та їх види. Норма права у системі соціальних норм, її ознаки та структура: диспозиція, гіпотеза, санкція. – Поняття і основні форми реалізації норм права: використання, виконання, додержання і застосування. – Джерела (форми) права: поняття та їх загальна характеристика. Класифікація нормативно-правових актів. – Співвідношення системи права і системи законодавства. Поняття і форми систематизації нормативно-правових актів: кодифікація, інкорпорація, консолідація. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання

			домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки.
Тема № 3. Правові відносини. Правопорушення та юридична відповідальність	1	0,5	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату. 3. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.2. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА Тема № 4. Загальна характеристика конституційного права як провідної галузі права України	1	0,5	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Поняття, предмет та метод конституційного права України. Система конституційного права України, його зв'язок з іншими галузями права. Місце конституційного права в системі національного права України. – Конституційно-правові відносини, їх види, суб'єкти і об'єкти. – Джерела конституційного права: поняття, система, види. Поняття і основні властивості Конституції як основного закону держави. Класифікація конституцій. Реалізація і правова охорона конституції. – Загальні засади конституційного ладу України. Конституційні основи державного і суспільного ладу в Україні. Система гарантій конституційного ладу України. – Поняття народовладдя та його форми. Вибори та виборче право, його принципи. Види виборчих систем, їх загальна характеристика. Виборча система в Україні. Поняття і види референдумів. Порядок проведення референдуму в Україні. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
Тема № 5. Основні положення цивільного права	2	0,5	1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Поняття зобов'язання та його види. Підстави виникнення зобов'язань. Сторони в зобов'язанні. Виконання та підстави припинення зобов'язань. Класифікація та загальна характеристика засобів забезпечення виконання зобов'язань. Речово-правові та зобов'язально-правові засоби забезпечення виконання зобов'язань. – Цивільно-правова відповідальність за

			невиконання зобов'язань. – Поняття спадкування і права на спадкування. Види спадкування. Об'єкти спадкування. Відкриття спадщини. Спадкування за заповітом. Поняття, форма та зміст заповіту. Недійсність заповіту. Спадкування за законом. Черги спадкування за законом. Прийняття та відмова від прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Відповідальність за боргами спадкодавця. Охорона спадкового майна та управління ним. Оформлення права на спадщину. – Спадковий договір: поняття, ознаки, сторони, зміст, зміна і припинення. 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
Тема № 6. Загальна характеристика сімейного права України	1		1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Сімейне право України: поняття, система, принципи та джерела. Сімейні правовідносини та їх загальна характеристика. – Поняття шлюбу, умови та порядок його укладення. – Особисті та майнові правовідносини подружжя. Шлюбний договір. – Підстави та порядок припинення шлюбу. Режим окремого проживання подружжя. – Недійсність шлюбу. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
Тема № 7. Основи кримінального права України	1		1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Поняття, предмет, система, завдання та принципи кримінального права України. Характеристика Кримінального кодексу України. – Поняття та ознаки злочину, їх класифікація. – Склад злочину. Співучасть у злочині. Повторність, сукупність та рецидив злочинів. Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності. – Покарання та його види. Призначення покарання. Обставини, які пом'якшують та обтяжують

			кримінальну відповідальність. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. – Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
Тема № 8. Основи адміністративного права України	1		1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Поняття, предмет, методи, принципи та джерела адміністративного права. – Управління як об'єкт адміністративного права. Поняття та сфери державного управління. Поняття та види адміністративного примусу. – Поняття, ознаки та підстави адміністративної відповідальності. – Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Система і види адміністративних стягнень. – Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх. Адміністративна відповідальність неповнолітніх. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження тестування на сайті СМК «Moodle». 4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».
Тема № 9. Загальна характеристика трудового права України	1		1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: – Трудовий договір. Трудове право України: поняття, предмет, принципи та джерела. Трудові правовідносини, їх склад та особливості. – Поняття, сторони, зміст і види трудового договору. Порядок укладання трудового договору. Поняття і види переведень на іншу роботу. – Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. 3. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; виконання індивідуального завдання, підготовка реферату, проходження

			тестування на сайті СМК «Moodle».
			4. Виконання тестових завдань на сайті СМК «Moodle».

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на семінарських (практичних) заняттях, перевірки виконання тестових завдань, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі заліку шляхом визначення ступеню засвоєння студентом навчальної дисципліни за результатами виконання обов'язкових завдань поточного (модульного) контролю.

Накопичувальна рейтингова система (НРС) – це метод оцінки успішності студента в навчальному семестрі, за якого підсумкова семестрова оцінка з конкретної дисципліни враховує не тільки його відповідь на іспиті, але і комплекс усіх поточних показників його роботи, які оцінюються в балах, що сумуються в кінці семестру.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Рекомендована література

1. Правознавство: навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / Херсон, держ. ун-т, Каф. історії та теорії права і держави; Уклад.: Галунько В.М. та ін.; за заг. ред. В.М. Стратонова. - Херсон: Вид-во Грінь Д.С. вид., 2015. 319 с.
2. Правознавство: навч. посіб. для студентів ВНЗ / за ред. Ю.Е. Губені, Р.П. Возняка, В.І. Андріїва. - Львів: Українські технології, 2014. 407 с.
3. Правознавство: навч. посіб. для студентів неюр. спец. ВНЗ / М.С. Поліщук, М.І. Логвиненко. - Харків: Право, 2014.-106 с.
4. Правознавство: підруч. для студентів ВНЗ / Богачова Л.Л. та ін. - Харків: Фоліо, 2014. - 635 с.
5. Яким С.С. Основи правознавства. Навчальний посібник. Дрогобич: Коло, 2014.-322 с.
6. Правознавство. Професійний курс: навч. посіб. / В.В. Галунько та ін.; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини «Україна», Ін-т права та суспіл. відносин. К.: Університет «Україна», 2013. - 199 с.
7. Правознавство: навч. посіб. / П.С. Корнієнко; під ред. Черушевої Г.Б. - Вид. 2-е, переробл. та допов. - К.: Четверта хвиля, 2012. - 557 с.

Додаткові рекомендовані джерела

1. Конституція України: станом на 7 квіт. 2016 р.: офіц. текст. - Київ:
2. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р., No 2235-14 із змінами // Офіційний вісник України. - No 9. - 16.03.2001. - ст. 1.

3. Цивільний кодекс України: станом на 15 січ. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2016. - 437 с.
4. Кримінальний кодекс України: зі змінами та доп.: станом на 20 січ. 2016 р. / уклад, та підгот. В.І. Тютюгін. - Харків: Право, 2016. - 307 с.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: станом на 5 січ. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків : Право, 2016. - 360 с.
6. Сімейний кодекс України: станом на 15 січ. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2016. - 103 с.
7. Кодекс законів про працю України: станом на 15 січ. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2016. - 123 с.
8. Кодекс адміністративного судочинства України: станом на 5 лют. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2016.- 186 с.
9. Декларація про державний суверенітет від 16 липня 1990 р., No 55- 12//Відомості Верховної Ради УРСР. - No 31. - 31.07.1990. - ст. 429.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Конституційного суду України: [http:// www.kcu.gov.ua](http://www.kcu.gov.ua).
2. Офіційне Інтернет-представництво Президента України: <http:// www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Вищої ради юстиції: <http://www.vru.gov.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Верховного суду України: <http:// www.scourt.gov.ua/>.
5. Офіційний веб-портал Судова влада України <http://court.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: <http://kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Верховної ради України: <http://rada.gov.ua>.
8. Міністерство Юстиції України: <http://www.minjust.gov.ua>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень: <http://www.court.gov.ua>